

Zavezniki stiskajo Rommela - Načrt za povojno Japonsko

NEMCI IN ITALIJANI ZGUBILI 17 LADIJ

Zavezniki so ujeli nad 5000 mož, med katerimi je največ Italijanov. — Osmo armada izvaja novo ofenzivo. — Amerikanci napredovali na dveh točkah. — Nemški protinapadi vsepovsod odbiti.

Zavezniki stan, Afrika. — Tekom zadnjih 36 ur so Angličani osvojili dve važni gorski postojanki 20 milj severno od Gabesa in jih držijo kljub silovitim nemškim protinapadom. Poročila omenjajo, da je bilo v tem kraju fronte ujetih 5000 mož, večini Italijanov. To napredovanje angleških čet je sinoči omenjala tudi berlinska radio postaja. Kakih 35 milj zapadno pa izvajajo hude napade na nemške pozicije ameriške čete, ki prodirajo proti vzhodu z namenom, da se združijo z Montgomeryevimi četami. Toda nemške pozicije so v tej pokrajini silovito utrjene, ki jih branijo z velikim številom topništva in vsa pokrajina je eno samo gnezdo strojníc, kar ovira napredovanje ameriških čet.

Severno kakih 40 milj pri Maknassu napadajo nemške pozicije druge ameriške čete, ki so večerj prodrle skoro tik do Maizila gorskega prehoda in zdaj očistujejo pokrajino min in se pripravljajo za nadaljnji pogon proti sovrzniku. Zavezniki letalci so imeli zopet uspešen dan. Izvedli so več napadov na pristanišča v Tunisu, Trapani, Ragusi in v Mesini in potopili 17 osiščnih parnikov, omenja poročilo. Sovražnih letal so pa uničili 27 in prejšnji dan 52, kar je skupaj 79 v dveh dneh. Zavezniki sami so izgubili v bojih le 17 letal.

Udarjanje osme armade na nemške pozicije južno od La Skiri je velikega pomena. Od uspeha v tem delu fronte je odvisno, kako dolgo bodo Rommelove čete v stanu držati fronto v južni Tuniziji.

NEMCI ZASKRBLJENI RADI NEPRESTANIH ZRAČNIH NAPADOV

Lisbona, Portugalska. — Berlinska radio postaja zadnje dni neprestano opozarja nemško

BOLIVIJA NA- POVE VOJNO

Predsednik Penarando sklical v ta namen kongres.

La Paz, Bolivija. — Predsednik Bolivije Enrique Penaranda je sklical večerj svoj kabinet, ki je soglasno pristal na predlog predsednika, da se skliče državni kongres za uradno napoved vojne osiščnim državam. Praktično je Bolivija že po napovedi kabineta v vojni, kongres ima napoved le uradno potrditi. Bolivija je poleg Paragvaya edina država v Južni Ameriki, ki ne meji na morje. Je pa bogata država v pridelovanju raznih rud in sirovin, ki se potrebujejo za vojno proizvodnjo. V Boliviji je dospel večerj tudi podpredsednik Zdr. držav Mr. Henry Wallace, ki zadnje dni obiskuje južno-ameriške države.

NEMCI PODPIHUJEJO

Stockholm, Švedska. — Tudi kajšni list "Dagens Nyheter" je dobil poročilo iz Berlina, da Rusi obratujejo novo transsibirsko železnico, po kateri vozijo ameriške in angleško blago Kitajcem. Poročilo omenja, da orožja za Kitajce se ne prevaja, kar to prepoveduje rusko-japonska pogodba, pač pa prevažajo živež in drugo blago. Vest je malo verjetna. Nemci bi najbrže radi podpirali Japonce proti Rusom, češ, glejte, pogodbe imate z njimi, Rusi pa za vašim hrbtom tako-le delajo.

javnost pred nevarnostjo zračnih napadov in daje navodila, kako se naj zaščitijo pred zračnimi napadi. To opozorjanje kaže, da so začeli Nemci čutiti zračne napade od strani Angležev in Amerikancev. Zakaj Nemci ne oznanijo svojemu ljudstvu, da kar so Nemci iskali, so zdaj Nemci našli?

ZUPAN KELLY ZMAGAL S 116,159 GLASOVI

Chicago, Ill. — Vroča volilna kampanja v Chicagi je za nami. Zmago je odnesel, kakor se je že vnaprej pričakovalo dosedanjí župan Edward J. Kelly, ki je dobil pri volitvah 116,159 glasov večine. Republikanci so seveda zgubili, porastli so pa na moči od prejšnjih volitev za visoke odstotke. Kelly je dobil od vseh oddanih glasov le komaj 54.6% in republikanski kandidat George McKibbin pa 45.4%. Če se primerja, da je Kelly dobil leta 1935 nad 75% glasov, leta 1939 že samo 56.1% in zdaj samo 54.6%, to kaže, da gre navdušenje za Kellya navzdol. Kelly je bil leta 1933 izbran od mestne zbornice kot naslednik pokojnemu županu Antonu Čermaku. Zatem je bil izvoljen leta 1935, v drugič 1939 in zdaj v tretjič.

REPUBLIKANCI ZMAGALI V MICHIGANU

Lansing, Mich. — Republikanski voditelji v Michiganu javljajo, da so volitve za državne urade, kakor tudi v mnogih lokalnih krajih izpadle zadovoljivo za republikance. Kandidati za urade državnega cestnega departamenta, ki je bil nad deset let v rokah demokratov, so zadnji tork prišli z zmago republikancev. Tako tudi po raznih okrajih in mestih so republikanci zmagali. Politika je pač taka, danes je s teboj, jutri proti tebi.

REŠEN IZ OGNJA — POZNE- JE UMRL

New York, N. Y. — V Bronxu je nastal ogenj v hiši, v kateri je stanoval 50 letni Timothy Smith, ki je tehtal nič manj, kakor 450 funtov. Ko je nastal ogenj se je nahajal v drugem nadstropju, iz katerega so ga ognjegasci rešili z velikimi težavami skozi okno, katerega so morali preje razbiti in razširiti. Dva čevlja od zemlje se je ognjegascem utrgala vrv in deluhar je padel na zemljo. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je nato čez nekaj minut izdihnil, radi srčne bolezni, na kateri je bolehal.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI

POPOLNA RAZOROŽITEV IN RAZDELITEV KOLONIJ

Diplomati in eksperti za zadeve na Daljnem vzhodu priporočajo začasno okupacijo Japonske. — Temu naj sledi popolna razorožitev in tak demokratičen mir, da bo Japoncem boljše ugajal, kakor pa misel za napadanje.

KRIŽEM SVETA

— New York, N. Y. — Londonska radio postaja je objavila sinoči vest iz Kairo, Egipt, da je bila torpedirana od nekega zavezniškega submarina italijanska križarka. Bila je nova in komaj še le nekaj tednov v službi.

— Washington, D. C. — Urad od Defense Transportation ustanove javlja, da železniške družbe v Združenih državah zaposlujejo točasno 60% več žensk po uradih in drugih službah, kakor pred vojno. Razlogi k temu so, da moški so v vojni službi in v vojni industriji.

— Stockholm, Švedska. — Poročilo iz Nemčije omenja, da so oblasti izselile več kakor 300 tisoč ljudi iz mesta Essen v Porrenju, v bližnje okolice. Vzrok temu je, ker angleški letalci pogosto bombardirajo to mesto, kjer imajo Nemci največje tovarne za municijo in orožje.

— Bern, Švica. — Vest, da so prišli na Nizozemsko angleški agenti, menda potom parashuter in da se skrivajo po deželi ter da pripravljajo tla invaziji silno razburljivo upliva na nazijske kroge. Gestapovci strogo preiskujejo vse in zapirajo ljudi, kjerkoli nastane kak sum.

— London, Anglija. — Angleški načelnik trgovske komisije je objavil, da je na potu iz Amerike 10,000 ur budilk v Anglijo. Ur budilk na Angleškem primanjkuje že dalj časa, ker vse tovarne, ki so izdelovale preje ure, so zdaj zaposlene za vojno proizvodnjo.

— Helsinkfors, Finska. — Finska vlada je odločila, da se razpiše novo vojno posojilo za kritje vojnih stroškov, ki jih ima dežela. Deželi grozi inflacija, pravi poročilo. Lansko leto je Finska petrošila za vojno 27 milijonov dolarjev. Njen narodni dolg je narastel preko 40 milijonov.

Washington, D. C. — Usta-

nova, ki se bavi s zadevami na Daljnem vzhodu je sklicala te dni posvetovanje vseh diplomatov, ki so služili na Daljnem vzhodu ter tudi zastopnike raznih narodov na Daljnem vzhodu, z namenom, da zve njih mnenja, kaj bi bilo najbolj praktično za povojno ureditev Azije. Ta sestanek se je vršil te zadnje dni in prišli so do sledečih zaključkov, katere naj bi se skušalo po vojni realizirati. Ti so:

Japonsko kot velesilo je treba popolnoma razorožiti. V ta namen se naj Japonsko začasno zasede. Ozemlja, ki jih je osvojila zadnjega pol stoletja naj so ji odvzame, to je vsestvi Korejo, otok Formoso in Mandžurijo. One, ki so krivi raznih zločinov naj se primerno kaznuje. Neki kitajski zastopnik je priporočal, naj se z Japonci sklene tak mir, da bo tudi za japonsko ljudstvo privlačen in da mu bo bolj priljubljen, kakor pa politika večnega napadanja in osvajanja, kakor so učili japonski narod dosedanjí njegovi voditelji. Za Azijo naj se ustanovi po vojni stalen mednarodni svet, ki naj čuva mir v Aziji. V tem svetu naj bodo zastopani vsi narodi Daljnega vzhoda.

Razpravljali so še o drugih zadevah, kot o indijskem vprašanju in drugem. Ako so bili navzoči zraven zastopniki Rusije, poročilo ne omenja.

TOVORNI PARNIK POTOPILO SUBMARIN

Lisbona, Portugalska. — Angleški tovorni parnik Volturino, ki je večerj prispel iz Anglije je potopil na Atlantiku neki sovražni submarin. Parnik je od boja s submarinom nekoliko poškodovan, vendar ne nevarno.

VESTI O DOMOVINI

Zavezniki lahko računajo na podporo vseh Jugoslovancev. — Ruski uspehi in dogodki v Severni Afriki so oživelí tudi odpor v Sloveniji. — Usoda slovenskih fantov pod Hitlerjem in Mussolinijem.

Izjava nj. vel. Kralja Petra II.

London, 4. aprila (Reuter) — Današnji New York Times poroča, da je nj. vel. kralj Peter v nekem interview-u, ki ga je objavil današnji The Sunday Dispatch, podal izjavo, da bodo zavezniki ob svojem izkrcanju na Balkanu našli "pri vseh Jugoslovanih podporo, kajti vsi se bodo uprli, da poženejo osiše onstran svojih meja".

O generalu Draži Mihajloviću, četniškem vodji, je dejal, da je "velik vojak in velik demokrat" in dodal:

"Na žalost so nastale ponekod težkoče med posamezniki jugoslovanskih borbenih skupin. Želja moje vlade je, da se vse te narodne sile zedinijo in se složno posvetijo svoji skupni nalogi."

Švicarski list o bojih v Sloveniji

St. Gallener Tagblatt prinaša v svoji številki od 23. januarja daljši članek o Jugoslaviji in uspehih naših upornikov zadnjo zimo. O Sloveniji pravi list:

"Na slovenskem ozemlju se uporniške skupine drže v predelih jugovzhodno od Ljubljane proti Kočevju in do Čabra. Na tem ozemlju imajo v rokah popolno oblast. Njihove sile, ki so obdržale to ozemlje, dominirajo radi tega tudi na železniških progah Ljubljana-Trst in Ljubljana-Reka, katerih okupatorji ne morejo popolnoma zaščititi; često so prekinjene radi sabotaže. Borbenost in vojaška sila upornikov še ni propadla. Ruski uspehi in dogodki v Severni Afriki so upor oživelí in mu vdahnili novih sil."

Jugoslovani v nemški uniformi

Angleški list "Evening Standard" je prinesel dne 28. januarja članek o Jugoslovanih, mobiliziranih v nemško vojaško službo — tu gre brez dvoma za Slovence, vpoklicane v nasprotju z mednarodnim pravom — katere so Nemci poslali v Italijo, da vrše garnizijsko službo.

Časniška agentura Reuter je prinesla vest, da je bilo v Tuniziji ujetih več Jugoslovancev, v nemški vojaški uniformi, od katerih sta dva, stara prvi 19 let, a drugi 23 let, izjavila, da sta bila pred 6 meseci prisilno vpoklicana v nemško armado; služila sta nekaj časa v Neapolu, a v mesecu januarju so jih poslali v Tunizijo.

Z ozirom na položaj v Italiji, pravi Evening Standard, je zelo značilno dejstvo, da Mussolini s svoje strani mobilizira Italijane za garnizijsko službo v Jugoslaviji, dočim pošilja Hitler Jugoslovane v garnizijsko službo v Italijo.

Rade volje daje Hitler Jugoslovanom orožje, da bi ga v

njegovi službi uporabili proti Italijanom, toda v fronto jih ne pošilja rad. V Tuniziji so imeli Jugoslovani nevarno nalogo, da pred nemškimi tanki in infanterijo čistijo minska polja.

Sabotaža v Zagrebu

Carigrad, 2. aprila. — Delovanje jugoslovanskih guerilcev v zagrebški okolici je privedlo do zelo napetih razmer v hrvaški prestolnici, tako da tam zdaj vlada preki sod. Policah korakajo močni oddelki žandarmerije in policije, italijansko in nemško poslanstvo sta zastraženi in ravno tako tudi stanovanja in uradi Paveličevih "prvakov".

Kvizlinški list "Nova Hrvatska" poroča, da smejo odpotovati iz Zagreba le take osebe, ki imajo posebno potniško dovoljenje. Toda kljub izjemnim ukrepom nemške okupacijske oblasti in njenih pomagačev, mora Hitlerjev list "Deutsche Zeitung in Kroatien" priznati, da so se dogodili v Zagrebu zopet novi slučaj sabotaže in opozicije.

Dne 16. marca so bile prekinjene telefonske zveze, dočim so v neki tovarni za vojaško opremo jugoslovanski uporniki pretrgali žico za prenos elektrike in tako za več dni ustavili obratovanje.

Beda na Hrvaškem

New York, 4. aprila (NYT) — Reuter poroča iz Zuericha, da vladajo v onih krajih na Hrvaškem, katere so zasedli Italijani, strašne razmere bede in lakote; na tisoče ljudi, katerim so Italijani zažgali domove, živi po poljih in gozdovih.

Domače duhovništvo je izdelalo statistične podatke, glasom katerih je do konca meseca marca poginilo približno 150.000 otrok od bede in pomanjkanja.

Nemci so poslali v Srbijo znatna ojačenja, ker je delovanje guerilcev močno oživeló v zadnjem času.

Bern, 3. aprila (AP) — V Požarevcu so bili hudi izgredi proti nemški oblasti o priliki nabiranja delavcev za prisilno delo; 400 oseb je bilo ubitih.

Meščanska mobilizacija na Hrvaškem

Nemški radio je poročal v začetku februarja naslednje: Dr. Pavelić je odredil na Hrvaškem splošno meščansko mobilizacijo. Izšel je dekret, ki predvideva rekviriranje zgradb, prostorov, delavnic in vseh vozil, za civilno in vojaško uporabo. Civilno prebivalstvo bo obvezano, da se posveti vojnemu naporu. Izvzete so le osebe izpod 15 in iznad 70 let starosti, in matere z otroci do 15 leta.

OB DRUGI OBLETNICI BARBAR- SKEGA NAPADA NA JUGOSLAVIJO

Dne 6. aprila je minulo dve leti, odkar so nacifasisti zavratno napadli Jugoslavijo.

Ogromne vojaške sile roparskih narodov, s primitivno ideologijo posvečeno zaslužnjevanju sosednih narodov, nasilju in plenitvi, so dne 6. aprila 1941, brez vojne napovedi vdrle v našo neoboroženo in neopremljeno domovino, dočim je njihovo letalstvo obsulo našo prestolnico z ognjem in uničenjem.

Takoj v prvih urah je tako poginilo na desetisoče nedolžnih žrtev. Kakor ta prvi na-

pad, tako je osiše tudi pozneje uporabljajo svojo vojaško premoč največ proti našemu neoboroženemu kmečkemu in mestnemu prebivalstvu.

Toda kljub začetnim uspehom, pridobljenim s pomočjo plačanih izdajalcev, naši sovražniki po dveh letih nasilne propagande in krvave strahovade našega naroda niso mogli niti prevariti, niti kupiti, niti upogniti. Po dveh letih trdih bojov je Jugoslavija še vedno neukročena, vzor borbenosti in ljubezni do svobode.

STRELNI JAREK SLUŽI VOJAKOM, KAKOR MIZA

Ameriški letalci obdujejo nekje na Bližnjem vzhodu v strelnem jarku, ki so ga izkopali, da jih krije pred sovražnim napadom. Na sliki pa vidim, da jim rob jarka služi kot miza pri kosilu.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois Severna Amerika. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedie, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Mermanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Matthew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Draaler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Demka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenci", 1846 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1942 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, pokojnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četr milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (caml) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan katoliške ali katoliškega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 121.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno areool

Za vsa morebitna poglobila in navodila se obrnite pisмено ali tusteno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIE, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

DRUŽBA SV. DRUŽINE, DR. ST. 11, DSD

Pittsburgh, Pa.

Za aprilovo sejo so vabljeni, da se seje udeležijo vsi oni člani in članice kateri niso bili navzoči na zadnji mesečni seji meseca marca. Seja se vrši v nedeljo 11. aprila ob 9:30 dopoldne v Slov. Domu.

Nekateri člani so že začeli kikat, ker naš odbor in tajnik za vsako sejo vabijo članstvo, ko ni tako posebne potrebe za sklicovanje seje; v sled tega bodo dopisi našega društva od sedaj bolj redki. Vsemu član-

stvu naznanjam da bode društvena spoved na Veliko soboto in sv. obhajilo na Velikonočno nedeljo pri 8 sv. maši. Korporativno se ne bomo udeležili, vsak naj gre za sebe, ker je vedno na večje praznike bolj tesno v cerkvi in parade zavzamejo preveč prostora in ovirajo druge vernike. Opozarjam naše članstvo, naj agitira malo za novo članstvo. Poprej je bil izgovor: slabi časi! Menda so sedaj vzrok pa preveč dobri časi? Kljub temu da imamo sedaj dobre čase, je vseeno več članov in članic ki dolgujejo assessment po 3 do 4 mesece. Vsi prizadeži so naprošeni, da plačate še ta mesec, pa ne boste več čitali opominov in ne povabil za na sejo.

Tajnik.

PRIPADNIKI MNOGIH NARODOV SO V AMERIŠKI VOJSKI

Gudni Asgeirson, rojen na Islandskem, je sedaj vojak v vojski Združenih Držav. Silno hrepenenje, da bi maščeval bradost, ki so jih Naciji provzročili njegovim norveškim sorojakom, ga je prignalo v Združene Države, ko ni stalne vojske v njegovi lastni domovini. Pritok norveških beguncev v njegovo domovino, rekel je, mu je dal zavestnost o groznji nazijske brutalnosti.

"Vse izmed nas", rekel je častniku v sprejemalšču za vojsko v New Cumberland, Pennsylvania, "je navdala groza in čim dalje večje ogorčenje. Mnogi izmed nas so takoj odšli v Ameriko, ker smo znali, da naš edini način odpora proti navali nazijske brutalnosti je bil potom vojnih sil Združenih Narodov."

In tako je Gudni Asgeirson zapustil ribarsko obrt, ki sta jo oči in on vodila, in prišel v Ameriko, da se pridruži borbi za svobodo.

Ta izlanski mladenič je tipičen za mnogo tisoč mož vseh plemen, ki vsak dan gredo skozi sprejemalšču za vojsko. Ko je središče v New Cumberlandu prelistalo svoje zapisnike za poslednji mesec, je našlo

mnogo drugih dokazov za resnico, da je moč Amerike v njeni raznovrstnosti plemen.

Bil je tam izmed drugih neki Franz Strassfeld, star komaj 22 let, ki se je rodil na Poljskem. Njegova rodbina je vedno porodila ljudi miru in vere, vojaka nikdar. Leta 1935 pa je bil Frank dijak na Nemškem. Videl je, kako Naciji ravnaajo z manjšinami: bil je priča zatiranja Židov.

Naborni odbor je Strassfeld postavil v razred 4-D, ker je bil rabin. Naprosil pa je, naj se njegova klasifikacija spremeni v A-1. Ni hotel čina vojaškega kaplana, češ da je premlad, da bi starejšim ljudem svetoval.

Pa je bil tam Kitajec, Low Ding. Rodil se je v Kongmoon blizu Cantona na Kitajskem, kjer njegova mati še vedno živi. Canton je zaseden od Japoncev. Low ni bil prisiljen iti v vojsko. Dvakrat je bil zavrnjen radi telesne nesposobnosti. Zato se je podvrgel resni operaciji na svoje lastne stroške, da bi mogel biti klasificiran kot 1-A. Low, kot je rekel, je hotel polno vdeležbo v borbi za svobodo. In pranje perila se mu je zdelo malo

ANGLEŽI PELJEJO PROTIZRAČNI TOP NA FRONTO

Britanci peljejo takozvani "Bofors" protizračni top na bojišče pri Thala v Tuniziji, kjer so se vršili veliki boji. Zraven ob cesti leži razbiti nemški tank.

važno, ko je treba oprati Japonce.

Stanleya Lacey, 18 let star, so njegovi starši poslali v Philadelphijo pred dvema letoma in pol, da bi ga obvarovali londonskih zračnih napadov. Čim pa je dosegel dovoljeno starost, se je prostovoljno prijavil kot zrakoplovni navigator. Spominjajoč se nemških bomb v Londonu, Stanley si najbolj želi voditi ameriški bombnik nad Berlin.

Na nekem vojaškem zračnem polju v Texasu so nedavno našli sinove petnajstih Združenih Narodov izmed mož, ki se veščajo za poraz Osišča. Prihajali so iz Kanade in nizozemske Sumatre, Poljske in Jugoslavije in Čehoslovakije, iz Mehike in Rusije. Združeni skupaj v eni vojski, nazorno dokazujejo moč Amerike, ki je "združen narod" sam na sebi.

nih za vojno, da ohranimo Evropo njeno civilizacijo." Belgijci to izjavo obsojajo, ker vedo, da bi je v obraz resnici in da so nazivji v prvi vrsti tisti, ki res rušijo in uničujejo Evropo njeno krščansko civilizacijo. Nemški barbari bi se zdaj radi proglasili za branitelje civilizacije! Ta je pa lepa!

SKLEDE IN KROŽNIKI PO VOJNI

Naša mornarica uporablja zdaj skleda in krožnike, ki so narejeni iz plastike. Plastika je nova tvarina, napravljena iz "soy beans" in drugih sestavin in postaja čim dalje bolj popularna. Lončena in porcelanasta namizna posoda se hitro razbije, papirnati krožniki in druga papirnata posoda pa bi vzela na ladjah preveč prostora. Posoda iz plastike se ne ubije izlepa in je tudi ni treba vreči stran, ko je bila rabljena. Mornarica je mnenja, da bo namizna posoda iz plastike v prihodnjih dneh, to je po vojni, prišla v splošno rabo.

LESENI TOPIČI

Kongresnik Harold D. Cooley iz North Caroline je zašel na streho House office poslopja v Washingtonu in videl, da so proti-letalski topiči, ki tam "varujejo" poslopje, kakor tudi vojaki za temi topiči — narejeni iz lesa. Možakar je mislil, da je odkril strašen škandal in je celo zadevo na dolgo in široko poročal pred kongresom, časniki so se pa potem še bolj na dolgo in široko zgražali nad takimi razmerami v naši prestolici. Ko je vihar malo podel, so pa predstavniki armade Z. D. povedali, kako in kaj. Na strehi so res taka lesena stražila za slučaj, če bi prišlo nad stavbo kako sovražno opazovalno letalo, toda za vsak lesen topič imajo pripravljen tam tudi pravi topič, s katerim v 15 minutah lahko nadomestijo lesenega, če bi imeli priti nad poslopje napadalni aeroplani.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovincu".

Ustavi srbečico takoj! Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, "brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaze, lahko uporabljiva in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čiščnega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar na Braxon Co., 322 So. Clark St., Dept. A, Chicago, Ill. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

RAZNOTEROSTI

KAJ ZMORE ČEBULA

Med tisoč recepti jih 999 navaja čebulo. Neki poznavalec kuharske umetnosti je nekoč dejal, da uporablja izmed 1000 dobrih receptov 999 čebulo v tej ali oni obliki. Ta izrek nam pove, kako važna je ta rastlina za kuhinjo. Toda ne samo okusa čebule, tudi njene zdravilne moči so proslavljali že od pamtiveka. Strasten častilec čebule je bil Neron in v določenih dneh v mesecu je jedel samo to prav necesarsko jed. Da je bil zanjo tako vnet, je imelo svoj vzrok nemara tudi v njegovi nečimernosti, kajti stari Rimljani so bili prepričani, da čebulja boljše glas, Neron pa je, kakor znano, samega sebe smatral za velikega pevca.

Posebno blagodejen vpliv so pripisovali čebuli, kar se tiče polti. Čebulni sok je ena izmed temeljnih snovi v starih lepotilnih receptih. Cisto polt ki jo kažejo mnoge podeželske lepotice, pripisujejo mnoge knjige hrani s čebulo. Ljudska vera je prepričana, da ima ta rastlina veliko zdravilno moč. Pogosto ma so jo priporočali tudi proti plesi. Na rane so polagali čebulo, da bi blažila bolečine in ustavljala kri. Stari astrologi so jo proglasili za "Marsovo zel" in vsakomur, ki je v njegovem horoskopu Mars nastopal kot zvezda, ki je naznanjala zločeste dogodke, so prepovedovali jesti čebulo v kakršni koli obliki. Samo nekatere mistične lo-

čine, zlasti Pitagorejci, niso hoteli slišati ničesar o čebuli in so jo svojim pristašem prepovedovali, ker so menile, da more čebula vplivati na navedstveni razvoj človeštva.

OTOK ZA 11 CENTOV

Kapetan Charles Nissen iz Oklahoma City se je nekje na Južnem Pacifiku seznanil s poglavarjem domačinov, ki je imel majhen otok. Poglavar je dal Nissenu razumeti, da je pripravljen tisti otoček prodati in da ne zahteva zanj prevelike cene. Nissen si ga je ogledal. Bil je miljo širok in dved milji dolg; na njem so bili nasadi kokosovih orehov in kristalno čiste modre lagune ali ribniki. Tam je bil tudi zelo pripraven kraj za kopališče in na obrežnem pesku se je sončilo več deklet domačink. Nissen je sklenil kupčijo — za pakelj cigaret, ki ga je stal 11 centov. Ameriški kapetan pravi, da si bo po vojni na tem otoku postavil dom.

NEMCI POBIRAJO ZVONOVE IZ BELGIJSKIH CERKVA

Bern, Švica. — Mednarodni urad krščanskega tiska poroča, da so belgijski katoliški škofje objavili v svojih pastirskih pismih obsodbo nazijske izjave, pod katero so pobrali Belgijcem zvonove iz cerkva. Ta izjava nazivje je bila: "Odrejamo mobilizacijo vseh sposobnih moških in vseh sredstev potreb-

DELAVSKA VODITELJA

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije in Filip Murray, predsednik CIO. organizacije, ki sta bila 12 dni zasiljena od preiskovalne komisije v Washingtonu. Dopovedujeta si nekaj važnega.

O VPLIVANJU LUNE NA ŽIVLJENJE

Ze več razprav je bilo o tem, ali ima luna kaj vpliva na spremembo vremena ali ne. Ljudje trdijo, da pri pojemanju lune bolj dežuje in da noč prinese lepo vreme. Meteorologi se še niso izjavili o tem, ali so te napovedi točne, ali pa je to samo praznoverje. Ljudstvo pa se vseeno ne da odpraviti od tega verovanja in mogoče se bo nekega dne dokazalo, da ima prav, kot je bilo to že v več drugih primerih.

Primorsko prebivalstvo trdi, da se večina otrok rodi in da večina živali kot za časa plime. Statistike so to tudi potrdile. Ker pa sta plina in oseka odvisni od lune, bi to pomenilo, da obstoji odvisnost rojstev od luninih faz. Tudi pri živalih, ki žive v prirodi divje, so našli zvezo med raznimi življenjskimi funkcijami in luninimi fazami.

Tako so ugotovili, da mnoge ptice valijo jajca ob zadnjem kraju, mladici pa se ležejo, ko luna raste. Videti je, da tudi na njihovo življenje vpliva periodičnost luninih faz. O tej periodičnosti, ki jo ima luna, vemo največ pri množjenju morskih živali, v prvi vrsti črvo in školjk. Klasičen primer je črv palolo, ki živi v južnih morjih. Ako so poslednji členki teh črvo polni zrelih jajčec in semen, se ločijo od teles in plavajo prosto po površini. Domačini Samojskih otokov in Fidži otokov gredo s čolni takrat na morje in love te dele teles, ki so polni jajčec in jih smatrajo kot posebno slaščico. Lov na črve, ki se ga udeležuje na stotine čolnov, traja tri noči. Črv vrže proč del telesa, ki vsebuje jajčeca, vedno dan pred zadnjim mesečnim krajcem, v začetku jeseni. To napravi tudi, kadar je nebo oblačno, in spozna tak

dan celo v temnem akvariju! Mnogi morski črvi se približujejo površini morja ob mlaju, da spustijo jajčeca. Vsaka vrsta ima točen čas, ki se ga strogo drži.

Podobni pojavi so gotovo bolj pogosti kakor si to mislimo, samo zoologi so se z njimi doslej prav malo bavili. Takim problemom se neradi posvečajo, ker jih čisto nima-jo za dovolj resne. V najnovejšem času pa se je znanost osvobodila teh predsodkov. Praktični ljudje so v tem pogledu bolj objektivni od znanstvenikov. O zavisnosti rastlin od lune vemo na primer veliko več kot o živalih. Izkušeni poljedelci trdijo, da je treba sejati takoj po meniju lune, a žeti, nabirati plodove in sekati drevje, ko luna pojema. Drevje je takrat boljše in odpornejše, plodovi so trdnjši. Ako je drevje posekano, ko se luna manjša, je trše, sadje pa ne gnije tako hitro, če je obrabno v tej fazi. Tega ne trdijo samo naši vrtnarji, poljedelci in gozdarji, ampak slišimo tako mišljenje tudi pri primitivnih narodih po vsem svetu, pri Indijancih, Črnih, Indijcih in Malajcih.

Se iz najstarejših časov imamo veliko podatkov o vplivu lune. Celo to trdijo, da rastejo lašje in nohti hitreje, ko se luna približuje fazi.

Ne moremo kar tako reči, koliko so vse te trditve resnične in v koliko niso, a vseh ljudskih trditve ne moremo sprejeti kot praznoverje. V časih, ko je bila znanost še v povojih, so ljudje vedeli mnogo kar je danes že pozabljeno. Če pa mnogo stvari preiščemo temeljito, bomo videli, da sta bila stari oče in stara mati prav toliko pametna, kot so njuni vnuki, o vplivu lune pa sta vedela brez dvoma več kot mi.

NAZNANILO

Slovincem v Chicagi naznanjam, da bom odslej uradoval vsak dan razun sred:

Od 2. ure do 5. ure popol. in zvečer od 7. do 9. ure Ob drugih časih po dogovoru s strankami.

Na naslovu:

2209 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL. Telephone Canal 5086

Dalje naznanjam, da preskrbujem posojila na prve vknjižbe. Ako kupujete dom in rabite posojilo, ga vam preskrbim po nizki ceni 4 1/2 odstotka.

Ali ako dolgujete na vaših domovih in posestvih že dalj časa na davkih, pridite k meni, da zadevo preuredim in izravnam vam v korist. Priporočam se tudi za vso drugo advokatsko postrežbo.

ANTHONY J. DAROVIC
SLOVENSKI ODVETNIK

2209 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Hrup in tekanje nista prenehala. Popoldne so pile kavo, sedele v kuhinji, se spogledovale in polglasno pogovarjale. Jan se je temu izmikal. Nemoteno je čepel na svojem delovnem prostoru in udarci njegovih stavev so preglušali njihov klepet.

"Bodo že brez mene vse dobro opravile."

Otrok je prišel pravi čas, nekega navadnega, sivega zimskega popoldneva. Sofija s kmetije in Minna sta pomagali. Pozneje so prišle druge ženske v obiske. Vina je ležala zdrava in čila v postelji in je bila srečna, da je rodila fanta. Jan je moral zdaj povabiti brata Tomaža, ki je naslednjo nedeljo prišel s svojo ženo, da bi bila za hoto. Otroka so krstili in mu dali ime Jan. Brat in svakinja sta ostala pri kosilu; dala sta otročička spet Vini in kramljala nato o poljedelskih rečeh. Potem sta odšla, da bi bila pod večer spet v domači vasi.

Vina je ostala nekaj dni v postelji ter se učila povijati novorojenčka. Potem je Jan kupil zibel in Vina je spet hodila kakor prej po svojih navadnih opravkih. Pogovarjala sta se o veselem dogodku in zdelo se jima je prav dobro, da je prišel ravno v zimskem času, ko je bilo zunaj najmanj dela. A njuno prejšnje življenje, polno miru in zbranosti, je bilo vendar pri kraju. Noč in dan je bilo tekanja in vpitja. Starši so skrbeli za otročička in so se bali bolezni in smrti; zmeraj je bilo treba kaj napraviti in spreminjati.

Predvsem je dragoceno malo bitje ostalo središče Vinine delavnosti. Po cele pol dneve je puščala v nemar vse delo, da je previjala ali dojila otroka, in brž ko je zajokala, ga je vzela v naročje, ga zibala in prepevala zraven vse otroške pesmi, ki jih je vse svoje življenje neizpeta hranila v sebi.

"Tega nisem pričakovala, Jan! Zmeraj sem mislila, da sem prestara, da bi imela otroke."

Radost je žarela iz njenih oči; te sreče ni mogla pojmiti.

"Poglej, Jan, rjave oči ima ko ti!"

Vsak hip je moral prihajati, da je pogledal kaj novega na otroku. Pozneje je stopilo v ospredje delo za prihodnje leto. Počasi je veliki dogodek utonil v vsakdanjem vrvenju; Vina je morala vlačiti valjar in brano in je prihajala domov samo določene ure, da je nahranila in potolajila otroka.

Z začetkom pomladi se je Jan čutil spet prostega; vso dolgo zimo je bil privezan na hišo in neznosneje ko kdaj ga je težilo to tičanje v sobi. Zatohle tkalnice in mučnega dela je bil do grla sit. Bilo mu je zoprno, da je moral zmeraj gledati isti obraz, zmeraj poslušati iste besede in zmeraj dati iste odgovore. Na svežem zraku je živel spet zase, nemo, ne da bi mislil, in z nekončnim mirom v srcu. Veter je vel nad lemežem in po zraku so jadrali živahni oblaki, ki so prinašali v deželo dobrodejno vreme. Vlažne, mastne grude so se truskajoč valile izpod Janove lopate. Luč je vedno bolj rasla v jutro in večer in spet je bil ves dolgi dan poln delovnega in vendar mirnega življenja. Ze je ležala setev pripravljena in grude so se sušile druga ob drugo. Za Jana so bile grude kos njegovega bitja; njegove roke so jih prekopavale pa so si vendar ostale zmeraj enake.

Njegov kos zemlje z grbastimi pobočji je bil razločno omejen in obrobljen z jarcom. Na zahodni strani je rasla vrbova meja in trnjev grm, tam, kjer se je pričevalo Vorsterjevo posestvo, so stali robati mejniki. Ta del sveta, na katerem je živel in delal, je bil njegov, prinašal mu je vsako leto nove sadeže in zato ga je moral negovati kakor lastno telo.

Jan in njegova zemlja sta bila kakor zrastle. Vse drugo naokrog, do koder so mogle njegove oči pregledati ravan, je bil tuj svet, ki se ni menil zanj. Le včasih, kadar je počival, je malo pomežiknil tja čez, da bi primerjal rast tam in tu.

Ptice pevke so se spet vrstile in ves božji dan žvrgolele visoko gori v jasnem zraku, ki je bil poln sonca. Drevje se je spet krasilo z mladim zelenjem, ki je polnilo Janove oči s svetlim veseljem. Tiha živahnost narave je Jana razgibavala in ga spravljala v veselo ubranost. Ni se izpraševal, kako je prišlo, da so izginile vse blodnje. Zda se je čutil spet trdnega kakor staro drevo, ki je ob svoji uri sodelovalo pri velikem spomladanskem snovanju in lovilo veter, naj je že vel odkoderkoli, zakaj sok se je pretakal po koreninah in skorja se je sušila v sončnem soju.

Čez široko polje je Dolf vodil svoja konja. Vprega se je spet risala v zraku ostro kakor otroška sličica. Jan je razločno čul glasna povelja, ki mu jih je prinašal veter: "Hi, Zan!" — "Bistahor, Lotta!" — "He, preteto vendar!" — In potem spet tiše: "Ššš!" — "He, hop!" — "Bistahor!" — "Hajd! Ho, ho, hajd, Lotta!" Kmečka govorica je Janu nepretrgoma zvenela po ušesih in ne da bi pogledal tja, je vedel, kako Dolf pri teh besedah poteguje vajeti in kdaj Zan ali Lotta napak stopita in prepočasi ali prehitro topotata po orni zemlji. Včasih mu je bilo, da govori s konji sam in mora paziti, da jih vodi natanko vzdolž brazde. To ga je spominjalo na njegovo prejšnje delo, ne da bi ta trenutek čutil obžalovanje ali veselje. Zda je bil priklenjen s svojo hišo in domom in svojim delom na lastno grudo in je hotel z Vino vzgojiti svojega otroka. Vsenaokoli je bila pokrajina posejana s prav takimi majhnimi hišicami in v njih so prebivali Tomaž in Lude ali Karel, torej ljudje, ki jih je poznal, ki so bili tudi poročeni, imeli otroke ter obdelovali polje. Dobro je bilo tako in tako je moralo ostati.

Poletje je preteklo kakor že toliko drugih poprej, ne da bi se bali kake nesreče. A nekega dne, ko je stalo sonce najvišje, se je začelo klasje sušiti. Potrebne dežja ni bilo; žitu je grozila poguba. Z vsakim novim kroženjem bi sonce škodo povečalo. Delo je bilo prav izvršeno — pognojili so in posejali, žetev je bila pred vrati — in zdaj naj bi bilo vse zastoj, ne da bi kaka človeška moč mogla pomagati?

Dva dni dežja, in nesreča bi bila odvrnjena. A nebo je ostalo jasno in oblaki so bili visoko.

Kmetje so bili v svoji nemoči neznatni ko pritlikovci in so hrepeneče strmeli v nebo, ki se je zdelo, da uniči vse njihovo upanje. Vsak je govoril o velikem zlu, ki je zadevalo vse.

(Dalje prih.)

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16 1/2 x 12 1/2

Tiskana v večih barvah. Sredi je v vencu sedanjí predsednik Zdr. držav Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani s njihovimi lastnoročnimi podpisali. Pod predsednikovo sliko vihra v vetru ponosno zvezdasta zastava. Pod zastavo je spominska plošča in na nji tiskano v okrajavi listina pravice in svobode. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinski spomenik, ki ga vsak Amerikanski dom. Ker nas naši naročniki za njo poprašujejo, smo jih že nekaj dobili.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenih stroškov.

Pošiljaten strošek plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje, in dokler zaloga traja s njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročilo je pridržati potrební smesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

NAROČITE
IN
ČITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence. Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno. Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd.,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Ko bi ne bila sila, bi bila že sila. Stalin je zadnjič zopet nekaj pogodrnjal radi druge fronte, katere ni. V Washingtonu so razumeli, v Londonu tudi, ampak v Londonu morajo molčati, ko ni, v Washingtonu lahko rečejo kako, in prav gorčeno so rekli, da "gre dosti v Rusijo", in našli so, kaj vse gre tja, in poslanik Standley je pičil, da Rusi ne povedo Rusom, kaj vse gre v Rusijo, in baje pojde še k Stalinu se pritožiti, ker ne povedo, in v Washingtonu so morali malo gasiti, ker je skoroda vzplamelo. Ali ne vidite, da bi bila že prava sila, ko bi ne bilo sil? Izgleda, da se diplomati že sabljajo. In to zdaj, ko je sila še na vrhuncu, in ko so Nemci poraženi Nemci, mogli vreči 340.000 izpočitih vojakov na rusko fronto, in v Rimu s kolom kažejo, da je bilo to mogoče, ker ni druge fronte, in ko se morajo tupatam Rusi umikati! Ali ne bliska vsaj, da si groma in treska še ni? Sami razmišljajte, ako imate kaj soli v glavah.

Kako je v Rusiji glede vere,

je težko dognati. Mnogi prihajajo v Ameriko z namenom, da bi Ameriko spoznali, in ko pišejo o Ameriki, udarijo pogostoma daleč v stran. Amerike niso pravilno zapopadli. Studiranje Rusije je silno oteženo. Le mimogrede more kdo kaj zapaziti, ali objektivno zadene, je vprašanje. Opazovanje pojavov kake dežele je dalje odvisno tudi od duševnega razpoloženja opazovalca, toraj od njegovega subjektivnega stališča. Komur je Rusija iz subjektivnega razloga pri srcu, da odobruje stremljenje v Rusiji, utegne videti vse v najboljši luči in soditi ugodno, kdor najmanj oprezno, skeptično gleda na razmere v Rusiji, bo pač vrlo skeptično presojal vsak pojav. Podomače izrazimo to, ko pravimo, da kdo gleda na razmere s pobarvanimi špegli; rdeče špegle kažejo vse rdeče, zelene vse zeleno, v resnici pa ni vse le rdeče ali zeleno.

Baje so se ti nečedni in ateistični Sovjeti že večkrat približevali — Vatikanu. Špegle imaš, ko gledaš na Vatikan? Približevanje bi kazalo, da smatrajo Sovjeti Vatikan za činitelja, preko katerega ne morejo iti, ali jim najmanj ne kaže, da bi šli preko njega, kakor bi bil ta Vatikan gola ničla. Prav zadnje dni je baje odšla posebna komisija zastopnikov ruskih Sovjetov v Vatikan. Ako so kake obravnave, je to zadeva dotičnih krogov, za kaj gre, bo težko dognati komu, ki ni poleg, in navadno se obravnava z uradno tajnostjo. Ne gre za vsebino obravnav, ako se obravnava.

Dejstvo je, da so Sovjeti hoteli priti v stike z Vatikanom, in dejstvo utegne biti, da je odšla tja te dni posebna sovjetska komisija. To dejstvo se lahko ocenjuje ali preceňuje, bil tako visoko nagrado, sem bil seveda tudi že duševno nepresoden!"

MEH ZA SMEH

NADRL SE JE

Znan odvetnik je zagovarjal bogatega mladeniča radi tatvine, in sicer tako spretno, da je bil le-ta na podlagi izvedenškega mnenja radi duševne nepresodnosti popolnoma oproščen.

Ko prideta v pisarno, mu odvetnik čestita in ga narahlo o pomni na dogovorjeno nagrado 500 dol. Klient pa skomizgne z ramami, se obrne, kakor da gre, in pravi z zlobnim nasmehom: "Takrat, ko sem Vam bil obljub-

SRČNI VZDIHLJAJ

Gimnazijec (prevaja iz grškega): "Oh, zakaj si ni Homer pridržal pravico prevajanja!"

DOBER MOŽ

"Oh, kako sem vesela, da imam tako dobrega moža. Kaj ne, Jože, odkar si mene vzel, nisi napravil nobene neumnosti več?"

"Ne," odvrne Jože, "tista je bila zadnja."

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS